

Drage bralke, dragi bralci!

Jesensko in zapovrstjo že 103. številko *Družboslovnih razprav* tokrat otvarjamo rahlo drugače, kot smo napovedali v uvodniku aprilske številke. Splet nepričakovanih okoliščin je namreč nekoliko upočasnil produkcijo tematske številke s področja prostorske sociologije, tako da je pred vami nova netematska zbirka petih samostojnih znanstvenih prispevkov. Takšne rokohitrske spremembe načrtov niso samoumevne, saj uredništvo nima vedno »rezerv«, iz katerih bi lahko sestavili celotno številko. Tokrat smo z ekipo na srečo razmeroma zlahka našli rešitev za nastale zaplete, saj imamo zadnje leto na »lagerju« kar redno zalogo znanstvenih prispevkov. To po eni strani odraža previdno in redno uredniško delo, po drugi strani pa priča o prepoznavnosti revije, kar nas še posebej veseli.

Pri izboru v tukajšnjo številko uvrščenih prispevkov pa se je obenem pripetilo še prav prijetno naključje: kar dva, posledično tudi otvoritvena prispevka namreč vsebinsko že napovedujeta teme in dileme letošnjega sociološkega srečanja, na katerem bodo udeleženci in udeleženke med 19. in 21. oktobrom preizpraševale_i vprašanja in dileme dolgožive družbe in medgeneracijske solidarnosti. Poglejmo torej, kaj v branje ponuja septembska izdaja *Družboslovnih razprav*.

Zdenka Šadl v prispevku z naslovom »Neformalna družinska oskrba starejših: novo področje diskriminacije pri zaposlovanju in na trgu dela« na izviren in luciden način opozarja na večplastno diskriminacijo na področju oskrbe starejših. Ta poteka predvsem v odnosu do zaposlenih, ki poleg formalnega dela skrbijo še za starejše družinske člane, potrebne oskrbe. Članek posledično izpostavlja ključne vire diskriminacije pri zaposlovanju in na trgu dela do zaposlenih z oskrbovalnimi obveznostmi, ki izvirajo iz številnih stereotipnih predstav o zaposlenih oskrbovalcih. Z njimi se srečujejo tako moški kot ženske, izhajajo pa iz obstoječih norm na delovnih mestih, organizacijske kulture, pomanjkljive politike do usklajevanja dela in oskrbe ter nezadostnih zakonodajnih rešitev. Koncizен pregled stanja na ravni odmevne in aktualne literature, zakonodajnih okvirov kot tudi dejanskih praks ponuja temeljito seznanjenost z omenjenim področjem, ki po avtoričinem mnenju postaja novo polje diskriminacije na trgu dela.

Drugi pogled na problematiko starejših ponudi prispevek Otta Gerdine z naslovom »Marginalizacija problemov starih ljudi kot odsev novičarskih vrednot: primer časopisa *Delo*«, ki skozi empirično kvantitativno raziskavo analizira pojavnost in razširjenost tematik o starostnikih v slovenskem časopisu *Delo* med letoma 2004 in 2018. Avtor ugotavlja, da problemi starejših v izbranem časopisu ostajajo na margini; na tej osnovi med drugim zaključi, da tematike s področja staranja ne dosegajo visoke novinarske vrednosti.

Naslednja dva prispevka sta za razliko od prvih dveh, ki sta v angleščini, v slovenskem jeziku in oba pokrivata polje edukacijskih študij. Katja Jeznik in Petra Gregorčič Mrvar v članku z naslovom »Šolska svetovalna služba v primežu prikritega kurikuluma« obravnavata rezultate kvalitativne študije med šolskimi svetovalnimi delavci s ciljem identificirati njihovo razumevanje, prepoznavanje in odzivanje na koncept prikritega kurikuluma. Avtorici utemeljujeta in opozarjata, da strokovni delavci pogosto slabo poznajo oziroma neustrezno razumejo ta koncept, ki pa je izjemnega razlagalnega pomena, saj razpira široko polje, s tem ko poveže strokovno znanje, razmerja moči in družbeni kontekst, v katerem delujemo.

Vsebinsko most s temami v predhodnih prispevkih vzpostavlja četrti prispevek Nike Ferbežar in Marka Gavrilovskega Tretjaka z naslovom »Med sovraštvo in tišino: izkušnje LGBT+ oseb v primarnem, sekundarnem in terciarnem obdobju izobraževanja«, ki med drugim razkrivata množičen vpliv predsodkov in negativnih izkušenj s sovraštvo in nevidnostjo LGBT+ oseb na različnih stopnjah izobraževanja. Prek osebnih intervjujev avtorja tako opozorita na ključne dejavnike tveganja, še posebej pa na pomanjkljive sistemske ukrepe in prevladujočo odsotnost varovalnih dejavnikov, ki je običajno odvisna od medvrstniške podpore in osebne zavzetosti učiteljev oz. zaposlenih.

Številko zaključujemo z aktualno tematiko s področja okoljskih vprašanj. Dora Matejak v prispevku v angleščini z naslovom »Oblikovanje trajnostne potrošnje hrane v EU: kritična analiza individualizacije odgovornosti« kritično analizira krovno strategijo evropskih politik trajnostne potrošnje hrane. Ugotavlja, da ta pretirano individualizira odgovornosti potrošnikov, s čimer posledično namesto reševanja okoljskih vprašanj poglablja ali celo vnaša nove oblike družbene neenakosti.

Kot običajno celotnemu svežnju prispevkov sledi sklop recenzij znanstvenih monografij, ki ga v nadaljevanju v ločenem pozdravnem uvodniku predstavlja naš novi urednik recenzij Rok Smrdelj.

V imenu celotne uredniške ekipe vam želimo prijetno branje!

Tanja Oblak Črnič in Natalija Majsova,
sourednici *Družboslovnih razprav*

Dear readers!

This autumn's 103rd issue of *Social Science Forum* proceeds in a slightly differently way than described in the April issue. A series of unexpected circumstances has slowed down production of the theme-based issue concerned with the field of sociology of space. Instead, this issue brings a collection of five independent scientific papers. Such hastily changed plans are not natural because the editorial team does not always have "reserve" available from which to assemble a complete issue. Fortunately, the solution the team found to these procedural "challenges" was relatively easy as scientific papers have been submitted in larger numbers over the last year. This at once reflects the careful and regular editorial work and also the journal's growing visibility, which we find particularly pleasing.

At the same time, the papers selected for this issue may also be seen as a pleasant coincidence: two of them – namely, the opening ones – already foreshadow the themes and dilemmas of this year's annual meeting of Slovene Sociological Association where between 19 and 21 October participants will be questioning matters pertaining to a long-living society and intergenerational solidarity. So, let's have a look at what the September edition of *Social Science Forum* has to offer.

Zdenka Šadl's article "Informal Care for the Elderly: A New Frontier of Discrimination in Employment and the Labour Market" considers in an original and illuminating way the multifaceted discrimination in the field of care for the elderly found in employment and the labour market. The article describes the key sources of discrimination against employees who hold caring responsibilities, which stem from stereotypical perceptions of carers who are employed, flexible working arrangements, weak policies regarding work coordination, and insufficient legislative solutions. A concise overview of the situation on the levels of relevant and current literature, legislative frameworks and actual practices provides thorough knowledge of this area which, in the author's opinion, is becoming a new field of discrimination in the labour market.

Another perspective on problems faced by the elderly is provided by Otto Gerdina's paper "Marginalisation of Older People's Problems as a Reflection of News Values: The Case of the Newspaper *Delo*", which analyses the incidence and prevalence of topics about the elderly in the Slovenian newspaper *Delo* between 2004 and 2018 through an empirical quantitative study. The author finds that the problems of the elderly remain marginalised in the newspaper and, among others, concludes that topics related to ageing do not meet high journalistic values.

Following the first two papers in English, the next duo are in Slovenian and both concern educational studies. Katja Jeznik and Petra Gregorčič Mrvar in "School Counselling Service in the Grip of a Hidden Curriculum" discuss the results of a qualitative study among school counsellors with the aim of identifying their understanding, recognition and response to the hidden curriculum concept. The authors point out while this concept is often poorly known or inadequately understood by practitioners, it holds great explanatory value since it opens up a wide field by linking expertise, power relations and the social context in which we are living.

The fourth paper by Nika Ferbežar and Marko Gavrilovski Tretjak is entitled "Between Hate and Silence: The Experiences of LGBT+ People in Primary, Secondary and Tertiary Education". The article builds a bridge with the themes covered in the earlier papers, *inter alia* revealing the massive impact of prejudice and negative experiences of hate and invisibility of LGBT+ people on different levels of education. Through personal interviews, the authors highlight the key risk factors, notably the lack of systemic measures and prevailing absence of protective factors, which typically depend on peer support and the personal commitment of teachers or staff.

We conclude this issue with a topic in the field of environmental protection. Dora Matejak critically analyses the overarching strategy of European policies on sustainable food consumption in an article in English entitled "Towards Sustainable Food Consumption in the EU: Critical Analysis of Individual Responsibility". She argues that the strategy over-individualises consumers' responsibilities, thereby deepening or even introducing new forms of social inequalities instead of addressing environmental issues.

As usual, the set of contributions is complemented with several reviews of scientific monographs, as presented below in a separate welcome editorial prepared by our new reviews editor Rok Smrdelj.

On behalf of the entire editorial team, we wish you pleasant reading!

Tanja Oblak Črnič and Natalija Majsova,
co-editors of Social Science Forum